

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/365/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6311203864
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2011:6311203864.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa U.. E. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXX/XX, Q. proti odporcovi Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku, ul. Dr. Alexandra 61, Kežmarok, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy a návrhu navrhovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov, o podanom odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Brezne, číslo konania 3C 108/2011-25 zo dňa 12.10.2011, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd v konaní vedenom o návrhu navrhovateľa o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovou ujmy vo výške 300.000,- eur priznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 70%.

Uvedené rozhodnutie prvostupňový súd dôvodil s poukazom na § 138 ods. I OSP tak, že dotazovaním Okresného súdu Kežmarok a kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky zistil, že navrhovateľovi ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie v troch prípadoch, pričom na základe nálezu ÚS 167/09 - 40 bolo navrhovateľovi dňa 03. 03. 2010 vyplatené finančné zadostučinenie vo výške 1.800,- € a trovy právneho zastúpenia vo výške 292,40 €, na základe nálezu ÚS SR 390/10 - 40 a nálezu ÚS SR 531/10 - 35 bolo navrhovateľovi dňa 08. 07. 2011 vyplatené finančné zadostučinenie vo výške 2.800,- € a trovy právneho zastúpenia vo výške 303,30 € a 306,30 €. Prvostupňový súd prihliadol na skutočnosti tvrdené navrhovateľom (jeho príjem, vyživovacia povinnosť, výdavky) a taktiež na ďalšie zistené skutočnosti (priznané finančné zadostučinenie) a dospel k záveru, že súčasné majetkové, osobné a zárobné pomery navrhovateľa neodôvodňujú priznanie od oslobodenia od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Podľa názoru súdu je v možnostiach navrhovateľa znášať aspoň časť poplatkovej povinnosti, a preto mu priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 70%.

Proti napadnutému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie prvého stupňa zrušil a oslobodil ho od poplatkovej povinnosti v celom rozsahu z dôvodov, že priložil k žiadosti dôkazy, ktorými preukázal, že jeho jediným príjmom je čiastočný invalidný dôchodok, ktorého výška je pod hranicou hmotnej núdze, ale nemá nárok na pomoc v hmotnej núdzi, lebo je ženatý a manželka má dostatočný príjem, ale neprispieva na jeho obživu. Nedostáva dávky nie pre nesplnenie podmienky príjmu, ale pre svojvôľu štátnej moci a žije pod hranicou hmotnej núdze. Dôchodok navrhovateľa je 191,- €, po splátke exekúcie 181,- €, tiež má exekúciu voči ÚPSVaR Kežmarok v sume 5.000,- € a iné exekúcie. Má dlhy voči prvej manželke, ktorá mu druhý rok pomáha a býva v jej byte, spolu je to 21.000,- €. Má zničený dom a jeho oprava by stála vyše 25.000,- €. V súvislosti s trestným stíhaním jeho náklady presiahnu sumu 30.000,- €. Spolu má dlhy a škody v sume viac ako 120.000,- €. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že ako mu má čiastka obdržaná od ÚS SR za prietahy v konaní súdov stačiť na zaplatenie týchto dlhov a súdnych poplatkov,

tiež poukázal na 700 sudcov, ktorí si uplatnili podaním antidiskriminačnej žaloby nároky na sumu viac ako 150.000,- € a tiež ich nemorálny prístup, ak pri plate viac ako 3.000,- € sa dožadovali aj oslobodenia od súdnych poplatkov. Z dôchodku po splatení výživného na XX ročného syna mu zostane suma 80,- €. Navrhovateľ tiež poukázal na skutočnosť, že v tomto roku Krajský súd Banská Bystrica v dvoch veciach, kde OS Brezno nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, jeho odvolaniu vyhovel a oslobodil ho v celom rozsahu od poplatkovej povinnosti. Navrhovateľ má za to, že nie je schopný platiť súdne poplatky dnes a ani v budúcnosti, a ak by aj vyhral v súdnom spore, či na ESLP sumu 100.000,- €, tie by nestačili na úhradu všetkých exekúcií a dlhov. Podľa názoru navrhovateľa nepriznanie oslobodenia od poplatkov je umelým prietťahom v konaní a nepochybne to môže z jeho strany odôvodniť podanie sťažnosti na ÚS SR. Má za to, že nezrušením napadnutého uznesenia by došlo k porušeniu jeho práva na právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zák.č 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „OSP“), prejednal odvolanie navrhovateľa v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a uznesenie okresného súdu je vecné správne.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o súdnych poplatkách“), súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení pre posúdenie dôvodnosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov sú rozhodujúce majetkové pomery účastníka, ktoré je účastník povinný preukázať, výška súdneho poplatku a povaha spoplatňovaného úkonu vo veci a súčasne je rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva, čo treba starostlivo zvažovať, pretože ide o určitú prejudíciu výsledku sporu. Pre úspešnosť návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku sa vyžaduje, aby návrh bol odôvodnený preukázanými okolnosťami, ktoré nie sú dočasnej alebo prechodnej povahy a opodstatňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti nemôže splniť poplatkovú povinnosť a jej splnenie nemožno od neho spravodlivo požadovať. Splnenie poplatkovej povinnosti nemožno od účastníka spravodlivo požadovať najmä v prípadoch, keď by vyžadovanie jej splnenia ohrozilo uspokojenie jeho základných životných potrieb a predstavovalo by prekážku realizácie ústavného práva účastníka na súdnu ochranu.

Z predloženého potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, potvrdenia Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.09.2011, listu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 13.06.2011, ako aj z ostatného obsahu spisu, odvolací súd zistil, že navrhovateľ je čiastočný invalidný dôchodca poberajúci dôchodok vo výške 167,- eur (podľa potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch zo dňa 26.07.2010), resp. 191,- eur (výška dôchodku uvázaná navrhovateľom v odvolaní), ťažko zdravotne postihnutý (M.), nezamestnaný a evidovaný na Úrade práce, sociálnych

vecí a rodiny Brezno, pričom nepoberá dávky sociálnej pomoci, vlastní rodinný dom a v troch prípadoch konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky mu bolo priznané primerané finančné zadostučinenie, ktoré mu bolo aj vyplatené v marci 2010 vo výške 1.800,- eur a v júli 2011 vo výške 2.800,- eur tak ako to konštavoval vo svojom odôvodnení napadnutého uznesenia prvostupňový súd. Aj keď vzhľadom na príjem a zdravotný stav navrhovateľa je možné konštatovať, že ten spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, skutočnosť, že je jedným z vlastníkov nehnuteľnosti a má ďalšie príjmy z titulu priznaného finančného zadostučinenia, ovplyvňujú posúdenie jeho majetkových pomerov natoľko, že nie je možné priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov v plnom rozsahu.

Ako je aj vyššie uvedené, pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd neprihliada len na pomery žiadateľa, ale aj na to, či nejde o zrejme bezúspešné bránenie alebo uplatnenie práva a na výšku predpísaného súdneho poplatku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na výšku zákonom ustanovenej poplatkovej povinnosti, keď navrhovateľ uplatňuje v konaní vo veci samej svoje právo na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 300.000,- eur, ktorá podľa položky 7b, písm. b) zákona o súdnych poplatkoch je vo výške 66 eur a 3% z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy (300.000,- eur), čo by v danom prípade predstavovalo výšku súdneho poplatku 9.066,- eur. Z uvedenej zákonnej dikcie je zjavné, že výška súdneho poplatku je ovplyvňovaná výškou uplatnenej nemajetkovej ujmy, a teda je ovplyvňovaná samotným navrhovateľom, pretože čím vyššiu výšku nemajetkovej ujmy si navrhovateľ uplatní, tým vyšší súdny poplatok je navrhovateľ povinný zaplatiť. Prvostupňový súd v dôsledku oslobodenia navrhovateľa od súdnych poplatkov v rozsahu 70 %, výzvou zo dňa 12.10.2011 č. k. 3C/108/2011 predpísal navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania vo vyššie uvedenej veci vo výške 2.719,50 eur, čím podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľovi ako poplatníkovi sa vyššie uvádzaná zákonom ustanovená poplatková povinnosť (9.066,- eur) výrazne znížila a tým sa aj výrazne zľahčil jeho prístup k súdu pri uplatňovaní jeho práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. V tomto zmysle aj Ústavný súd SR uviedol, že právo účastníka na súd nie je absolútnym právom ani v jeho chápaní Európskym súdom pre ľudské práva, pretože môže podliehať rôznym obmedzeniam, vrátane finančných (I. ÚS 204/07).

Na základe uvedeného a najmä s poukazom aj na povahu spoplatňovaného úkonu vo veci závislú od návrhu navrhovateľa v časti uplatnenej nemajetkovej ujmy, odvolací súd zastáva názor, že v takom prípade by oslobodenie od súdneho poplatku v celom rozsahu tak, ako to chcel navrhovateľ, nelimitovalo účastníka, čo zrejme nebol zámer zákonodarcu vzhľadom na znenie položky 7b, písm. b) zákona o súdnych poplatkoch a v rozpore s uvedeným by tendovalo k podpore neuváženej a viac menej svojvoľného konania účastníka pri uplatňovaní nemajetkovej ujmy, preto za takýchto skutkových okolností odvolací súd uzavrel zhodujúcu sa s názorom prvostupňového súdu, že je v možnostiach navrhovateľa znášať aspoň časť poplatkovej povinnosti v konečnom dôsledku závislej od neho samotného. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie navrhovateľa za dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 12.10.2011 ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil a v ostatnom sa stotožnil s odôvodnením tohto uznesenia súdu prvého stupňa (§ 219 ods. 2 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov X:X.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.